

ks. Wiesław Pietrzak SCJ

FORMY PRZEPOWIADANIA O SERCU JEZUSA

UWAGI HOMILETYCZNO-PRAKTYCZNE

Uwagi wstępne

Jezus Chrystus po swoim Zmartwychwstaniu nakazał apostołom „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody...” (Mt 28,19).

Posłuszny temu nakazowi Kościół realizuje swe posłannictwo przez głoszenie homilii w każdą niedzielę i w święta. Zaleca się głoszenie homilii wiernym także częściej, nawet codziennie, szczególnie w czasie Adwentu i Wielkiego Postu¹.

Obok przepowiadania homilijnego, które należy nazwać zwykłym, istnieje wiele innych sposobów nauczania i przekazywania prawdy Ewangelii. Są to środki i sposoby przepowiadania nadzwyczajnego. Wśród nich wymienić należy przepowiadanie okolicznościowe. Jest to między innymi: przepowiadanie w czasie udzielania sakramentów, pogrzebu, odpustów, uroczystości religijnych, patriotycznych, pasyjne, dla chorych, katechizmowe, a także rekolekcyjne i misyjne².

Przepowiadanie o Najświętszym Sercu Jezusowym należy do kategorii przepowiadania okolicznościowego.

¹ Por. W. Broński, *Homilia w dokumentach Kościoła współczesnego*, Lublin 1999, s. 30.

² Por. E. Staniek, *Z warsztatu kaznodziejskiego*, Kraków 2002, s. 56.

Głoszenie prawdy o Miłości Boga jest powinnością każdego kapłana, która powinna być spełniona we właściwym duchu. Mówi o tym ks. Edward Staniek: „Należy potraktować kazanie, jako wyraz miłości Boga i ludzi. Miłości Boga, ponieważ w powołaniu kapłańskim kazanie jest pełnieniem Jego woli, a miłość naszego Ojca polega właśnie na wierności w wykonywaniu zleconych przez Niego zadań. Wychodząc na ambonę, trzeba mieć świadomość wykonywania pracy zadanej przez Boga.

Miłość do ludzi zawarta jest przede wszystkim w pouczeniu. Kazanie ubogaca umysł i serce, a miłość to właśnie ubogacenie. Nie potrafimy ocenić naszego wkładu pracy, Bóg tylko to wie, kaznodzieja winien jednak wiedzieć, że kazanie jest czasem ubogacania.

Obok przekazanego bogactwa należy otoczyć słuchaczy miłością. Wyraża się ona w każdym szczególe kazania. Samo podanie treści winno się dokonywać na zasadzie podania dobrego chleba, a nie bolesnego uderzenia. Nie można chwalić kaznodziei, który «przyłożył» słuchaczom, bo to nie harmonizuje z duchem miłości. Ostre chirurgiczne cięcia, jeśli potrzebne jest dla zdrowia, też musi być wykonane z miłością.

Ważnym elementem w przekazie miłości jest sposób mówienia. Na ambonie nie należy krzyczeć, zwłaszcza teraz, gdy mamy do dyspozycji niezwykle czułe mikrofony. Rozmawiamy ze słuchaczami, jak z człowiekiem, o tym, co Boże, co ludzkie.

Słuchacze mają prawo do uśmiechu kaznodziei, życzliwego spojrzenia, pochwały, dobrego słowa. W świecie wzrastającej anonimowości i agresji spotkanie w świątyni winno być spotkaniem indywidualnym w oazie dobroci i miłości. Kościoły nasze winny zamienić się w domy, do których domownicy przybywają z radością, żałują każdej chwili, w której nie mogą być obecni. W wielkiej mierze o takim charakterze naszych świątyń decyduje kaznodzieja.

Przemawianie Boga wśród gromów na Synaju i tłuczenie kamiennych tablic *Dekalogu* przez kaznodzieję należy już do mi-

nionego etapu historii zbawienia. Teraz jest czas ewangelicznego mówienia, w którym miłość decyduje o wszystkim”³.

Uwagi te, choć odnoszą się do każdej formy przemawiania kaznodziei, są niezwykle ważne, gdy przychodzi mu przemawiać w związku z treścią, którą kryje w sobie tematyka Najświętszego Serca Jezusowego. Kaznodzieja przemawiający na temat miłości mówić winien w tym właśnie duchu.

Okazją do przybliżania i przepowiadania Miłości Boga objawionej w Sercu Jezusa oraz konieczności naszej odpowiedzi na nią są następujące okoliczności: święto Serca Jezusowego, pierwsze piątki miesiąca dla dzieci i dla dorosłych, nabożeństwa czerwcowe, rekolekcje i misje intronizacyjne.

W niniejszym artykule pragnę przedstawić te możliwości, jakie proponuje współczesna homiletyka, mająca na celu, aby przepowiadanie o Sercu Jezusa mogło wnikać do serc obecnie żyjących.

Przepowiadanie w czasie święta Najświętszego Serca Pana Jezusa

Święto Serca Jezusowego przypada w piątek po oktawie Bożego Ciała.

Jak na każdą inną uroczystość, liturgia przeznaczyła i na tę wybór czytań biblijnych. „W III tomie lekcjonarza zostało zawartych dziewięć tekstów przeznaczonych na Uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego, ułożonych według lat A, B, C”⁴.

„Teksty biblijne pozwalają zbliżyć się do istoty nabożeństwa do Serca Jezusowego przez odrzucenie niewłaściwych naleciałości historycznych czy wypaczonej dewocji, poprzez powrót do symboliki biblijnej”⁵.

³ Tamże, s. 129-130.

⁴ *Serce Dobrego Pasterza*, red. J. Gawęł, Kraków 2004, s. 6.

⁵ J. Gawęł, *Liczy się miłość*, Kraków 2000, s. 123.

Kaznodzieja mający przygotować homilię na tę uroczystość musi pamiętać, że „Księgi święte nie podają żadnej pewnej wzmianki o szczególnym kulcie, czci, miłości względem fizycznego Serca Wcielonego Słowa, jako symbolu Jego żarliwej miłości, ale istotna treść tego kultu – zbawcza miłość Boga objawiona w Chrystusie i wymagająca odpowiedzi – wypełnia całą Biblię. Przecież w Piśmie świętym objawiona została nieskończona miłość Boga względem rodzaju ludzkiego, miłość, której nigdy nie zdołamy należyście zgłębić. Stąd cześć i kontemplacja Bożego Serca jako symbolu streszczającego całe bogactwo zbawczej miłości Boga ma swoje uzasadnienie w Piśmie świętym. Zbawcza miłość Boga, która stanowi podstawową rację kultu Bożego Serca, ukazana została w Piśmie świętym obu Testamentów”⁶.

Tak więc czytania biblijne są głównym źródłem, z którego należy czerpać natchnienie i tematykę do przepowiadania w czasie tej uroczystości.

„Nowe teksty biblijne ukazują jeszcze głębszą perspektywę teologiczną, chrystocentryczną, duchową i pastoralną, są ubogaceniem życia duchowego chrześcijan. Powinny one kształtować ich życie i być źródłem rozważań. Teksty biblijne nowego lekcjonarza pozwalają nam lepiej zrozumieć nabożeństwo u jego źródeł najbardziej autentycznych oraz zgłębić bogactwo Serca Jezusowego”⁷. Trzeba dodać, że powinny być nade wszystko podstawą przygotowania homilii dla kaznodziei.

Oprócz czytań, o których mowa była wyżej, „Nowy Mszał Rzymski wprowadził nowe modlitwy i prefacje. Modlitwy te mówią o przeżywaniu tajemnicy Bożej miłości, potrzebie wynagrodzenia oraz o upodobnieniu naszych serc do Serca Jezusowego. W modlitwie nad darami prosimy: *abyśmy w doskonałej jedności z Nim mogli siebie samych ofiarować jako ofiarę godną Twej chwały*.

⁶ Tamże, s. 124.

⁷ Tamże, s. 127.

Modlitwa po komunii natomiast zwraca uwagę na związek miłości Bożej z miłością bliźniego: *abyśmy ożywieni tą samą miłością, umieli rozpoznawać Go w naszych braciach*. Prefacja ukazuje otwarty bok Chrystusa i przebite Serce, z którego *wyłynęła krew i woda, symbol sakramentów i Kościoła*.

Jeden z liturgistów nazywa wspomniane teksty biblijne niewyczerpanym skarbem, którego różnorodność i głębia napędzają radością człowieka wierzącego⁸.

Należy więc w przepowiadaniu korzystać z tego skarbu, którym są czytania biblijne i teksty liturgiczne. Wierność Biblii i tekstom liturgicznym obroni nas przed spływaniem poruszanej tematyki.

Pierwsze piątki miesiąca

Dla starszych

W każdy pierwszy piątek miesiąca zaleca się odprawić mszę świętą wotywną o Najświętszym Sercu Jezusowym.

Kościół podarował nam także w VII tomie lekcjonarza wiele możliwości doboru czytań, które ukazują bogactwo treści, jaka kryje się w pojęciu „Najświętsze Serce Jezusa”.

Homilie dla starszych powinny zatem być oparte przede wszystkim na tych czytaniach dobieranych różnorodnie w zależności od potrzeb duszpasterskich.

Na msze święte wotywne o Najświętszym Sercu Jezusowym Kościół podarował w VII tomie lekcjonarza specjalnie wybrane czytania biblijne.

„Czytania te zawierają następujące prawdy: Bóg jest Miłością, Bóg nas kocha, Bóg pierwszy nas ukochał, Bóg kocha nas osobiście. Konsekwencją przyjęcia tych prawd jest wiara w tę miłość

⁸ *Serce Dobrego Pasterza*, dz. cyt., s. 8.

i ufność w to, że Bóg mi przebacza grzechy, oraz miłość wzajemna, tak jak On nas ukochał.

Tak silne odwołanie się do słowa Bożego powinno przynieść wielorakie owoce. Oczyszcza ono kult Serca Jezusowego z różnych niewłaściwych form. Koncentruje nas na osobie Chrystusa. Pod znakiem serca widzimy całego Jezusa, który do nas przychodzi i do którego my idziemy. Ukazuje nam Chrystusa na tle historii zbawienia. Przyjście Jezusa jest ostatecznym dowodem miłości ofiarowanym ludziom, aby uwierzyli, że Bóg jest Miłością, że nas kocha i że my winniśmy miłością odpowiedzieć na miłość. Chrystus jest ostatecznym dowodem miłości Ojca ku nam”⁹.

Treści te może i powinien głosić kapłan, przygotowując kazania pierwszopiątkowe. Gdy będzie czerpał z bogactwa czytań biblijnych, gdy solidnie będzie wydobywał zawarte w nich treści, zapewne wielu wiernych zgromadzi się na mszy świętej w pierwszy piątek miesiąca. Jak mówi we *Wstępie* do medytacji pierwszopiątkowych autorstwa ks. bpa Jana Pietraszki ich wydawca, ks. Władysław Gasidło, kaznodzieja „ma być przewodnikiem po drogach Bożej miłości”¹⁰.

Aby dobrze przepowiadać treści dotyczące Serca pełnego miłości, nie trzeba być „teoretykiem duchowości, lecz mistykiem, który poprzez osobiste zjednoczenie z Bogiem prowadzi ludzkie serca do Serca Bożego”¹¹.

Aby lepiej uświadomić sobie ważność przepowiadania pierwszopiątkowego, warto zapamiętać słowa, które ks. bp Pietraszko zawarł w jednym ze swoich kazań: „W czasie odnawiania wnętrza kościoła św. Anny w Krakowie powiedziano nam, że kiedy dojdziemy tam, gdzie jest krzyż na sklepieniu, żebyśmy dobrze poszukali w ranie Chrystusowego Serca, bo tam budowniczy tej

⁹ J. Gaweł, *Liczy się miłość*, dz. cyt., s. 128.

¹⁰ W. Gasidło, *Wstęp*, w: J. Pietraszko, *Otwarte Chrystusowe Serce: medytacje pierwszopiątkowe*, Kraków 2001, s. 6.

¹¹ Tamże, s. 6.

świątyni złożył ważny dokument. Szukaliśmy tego dokumentu na próżno, ale to niewielka szkoda. Byłaby natomiast wielka i niepowetowana szkoda, gdyby po naszym chrześcijańskim życiu nie pozostały w Sercu Chrystusa żadne dokumenty, żadne ślady, żadne znaki, żeśmy tam przychodzili z naszymi nawróceniami, z naszymi postanowieniami, z naszymi dobrymi myślami i dobrą wolą¹².

W tych słowach jest całe uzasadnienie kaznodziejskiego wysiłku, który ma słuchaczy doprowadzić do takich właśnie decyzji i postanowień, o jakich mówi bp Pietraszko.

Warto także wskazać jeszcze jeden ważny element pierwszopiątkowych spotkań, a mianowicie praktykowaną adorację eucharystyczną. Po mszy świętej odmawiana jest *Litania do Najświętszego Serca Jezusowego*, akt poświęcenia się rodzaju ludzkiego Sercu Jezusowemu.

Można ten czas adoracji wykorzystać także jako okazję do wypowiedziania modlitw, które w swej treści ukazują powiązanie kultu Bożego Serca i Eucharystii. „Te modlitwy kierują serce modlącego się człowieka do Serca Bożego. Uświadamiają mu obecność Chrystusa w Eucharystii, przed którym ma otworzyć swoje skołatanе serce i przez wiarę i miłość dotknąć Największej Tajemnicy naszej wiary, która odsłania się w otwartym Bożym Sercu podczas adoracji Najświętszego Sakramentu”¹³.

Te adoracje, jak prosił Jezus św. Małgorzatę Marię, mają mieć aspekt wynagradzający za grzechy własne i innych ludzi. To także niezwykle ważny temat pierwszopiątkowych rozważań, kazań i modlitw w czasie adoracji. Wydaje się, że ta wynagradzająca tematyka, która dziś w pewnym stopniu została zapomniana, powinna wypływać z całego przepowiadania związanego z Najświętszym Sercem Jezusa.

¹² Tamże, s. 7.

¹³ Tamże, s. 9.

„Wpatrujmy się w otwarte dla nas Serce Jezusa. Odkrywajmy ukryte tam *źródło dobroci i miłości pełne*.

Wyplńmy na głębie i zobaczymy, że Serce Jezusa jest *cnót wszelkich bezdenną głębiną*¹⁴.

Dla dzieci

Pierwsze piątki miesiąca gromadzą w kościołach przede wszystkim dzieci. Zachęcane do praktykowania tego nabożeństwa przystępują do spowiedzi świętej, a potem uczestniczą we mszy świętej. Jest to doskonała okazja do systematycznej formacji homiletyczno-katechetycznej, która przybliży dzieciom istotę tego kultu i pozwoli poznać jego głębie.

Tak więc w przepowiadaniu dla dzieci z tej okazji należy uwzględnić aspekt katechetyczny. To dobry moment, by pogłębić te wszystkie wiadomości, jakie mali chrześcijanie wynoszą z katechezy.

Najczęściej po Pierwszej Komunii Świętej dzieci praktykują zwyczaj uczestniczenia przez dziewięć miesięcy w pierwszopiątkowym nabożeństwie. Wielu kaznodziejów tak układa przepowiadanie, by stanowiło ono pewien cykl tematyczny. Materiały dla dzieci opracowane przez ks. Stanisława Bieleckiego proponują różnorodne zagadnienia, które można poruszyć w czasie odprawiania pierwszych piątków miesiąca. Dotyczą one między innymi kultu Serca Jezusowego, obietnic danych św. Małgorzacie Marii, kwestii miłości, wynagrodzenia¹⁵. Pełny zestaw zagadnień można znaleźć w tematycznym zestawieniu treści homilii.

Niezwykle ważne przy przepowiadaniu jest także i to, że praktykując pierwsze piątki miesiąca, możemy zaproponować jako przedłużenie homilii konkretne postanowienia i zobowiązania,

¹⁴ W. Pietrzak, *Pieruszopiątkowe homilie o Najświętszym Sercu Jezusa*, Tarnów 2003, s. 5.

¹⁵ Por. S. Bielecki, *Twemu Sercu cześć składamy*, Kraków 2004, s. 272.

które będą realizacją usłyszanego kazania. Takie konkretne propozycje do wykorzystania przez kaznodziejów umieszczono także we wspomnianej wyżej książce ks. S. Bieleckiego.

Nabożeństwa czerwcowe

W naszej religijności, obok nabożeństw majowych ku czci Matki Bożej, wciąż dużą popularnością cieszą się nabożeństwa czerwcowe. Tak jak w maju, tak i w czerwcu zwyczajem jest czytanie tekstów zwanych czytankami czerwcowymi.

„Kościół (...) gorąco pragnie, aby nabożeństwo do Najświętszego Serca ożywiło wszystkich chrześcijan-katolików. Wola Kościoła wyraża się najczęściej w encyklikach i listach pasterskich”¹⁶. „Nabożeństwo to rozwija się szeroko głównie pod wpływem objawień, jakich doznała, św. Małgorzata Maria Alacoque (...). Chrystus za jej pośrednictwem przypominał ludziom o swojej miłości oraz mówił o tym, jak bardzo zależy Mu, by miłość ta była przez nas odwzajemniana. Pan Jezus zachęcał nas, żebyśmy czcili Jego Boskie serce jako symbol miłości. Objawieniom tym poświęcił swe konferencje rekolekcyjne charyzmatyczny kaznodzieja, o. Mateo Cawley-Boevey, szeroko je popularyzując najpierw w Chile, a potem w Europie”¹⁷.

Wpatrzenie w Serce Jezusa zawsze ubogaca życie duchowe chrześcijan, prowadzi do gorliwszego praktykowania cnót chrześcijańskich i zbliża do Jezusa, źródła świętości.

Dlatego też wielu autorów, homiletów i kaznodziei wydaje drukiem i proponuje tematy czytanek czerwcowych, których zadaniem jest przybliżanie wiernym tematyki kultu Serca Jezusowego.

To znakomita okazja, by zapoznać się z historią kultu, jak i z jego istotą. Można pokazać wiernym osoby, postacie, które były

¹⁶ K. Pietrzyk, *Serce Jezusa źródło życia i świętości*, Niepokalanów 1988, s. 5.

¹⁷ Tamże, s. 6.

w historii Kościoła czcicielami Najświętszego Serca Jezusowego. Czytanki te ukazują także poszczególne cechy Najświętszego Serca, które należy sobie przyswoić, by stać się jeszcze bardziej zjednoczonym w miłości z Bogiem w Sercu Jezusa Chrystusa.

W dodatku do tego opracowania, obok literatury dotyczącej przepowiadania o Sercu Jezusowym w wybranych okolicznościach, podaję autorów i tytuły czytanek, które zostały wydane w ramach propozycji dla duszpasterzy na miesiąc poświęcony Najświętszemu Sercu Pana Jezusa.

I jeszcze jedna propozycja. Otóż teksty, które należy wykorzystać w kazaniach w pierwsze piątki miesiąca, mogą być także przydatane w czasie adoracji pierwszopiątkowych, w czasie godzin biblijnych, które można i należy organizować z tej okazji, wreszcie w czasie Godziny świętej, tak ściśle związanej z kultem Serca Bożego.

Misje i rekolekcje intronizacyjne

Jednym z przejawów nabożeństwa do Najświętszego Serca Jezusowego jest intronizacja.

W szczególności Intronizacja Najświętszego Serca Jezusowego polega na obwołaniu Chrystusa jedynym Panem, Królem i Władcą, zawierzeniu Bożej miłości objawionej nam w Boskim Sercu Jezusa, poświęceniu i oddaniu się pod opiekę tego Najświętszego Serca, zawarciu na całe życie szczególnego przymierza z Boskim Sercem Jezusa.

Najświętsze Serce Pana Jezusa jest Królem osób, rodzin i całego rodzaju ludzkiego, ale Chrystus chce być naszym Królem przede wszystkim poprzez własny wybór i decyzję. Tego aktu dokonujemy właśnie poprzez intronizację. Intronizacja jest zatem czymś więcej niż tylko poświęceniem obrazu, czy figury Najświętszego Serca Jezusowego. Jest ona nade wszystko uznaniem królewskiej mocy i władzy Jezusa Chrystusa i odpowiedzią na największe pragnie-

nie Jego Serca, abyśmy miłowali Pana Boga z całego serca, z całej duszy i ze wszystkich sił, a bliźniego jak siebie samego.

Intronizacja jest również naszą odpowiedzią na objawienia św. Małgorzacie Marii w Paray-le-Monial, gdzie Chrystus wskazując na swoje Najświętsze Serce przypomniał światu o swojej miłości tak często zapomnianej i lekceważonej przez ludzi. Poprzez intronizację i wypływające z niej a podejmowane przez nas zobowiązania, dajemy Bogu naszą pozytywną odpowiedź na Jego miłość opisaną na kartach Ewangelii, a wyrażoną w szczególnie sposób w Boskim Sercu Jezusa¹⁸.

Aby idea intronizacji zapoczątkowana w Paray-le-Monial, a potem propagowana w historii spełniła swą rolę i wydała pożądane owoce, trzeba przygotować dla jej rozwoju odpowiedni grunt. Jej propagowaniu oddał się o. Mateo Crawley-Boevey ze Zgromadzenia Najświętszych Serc Jezusa i Maryi. To on poprzez głoszenie idei intronizacji przyczynił się do oddania rodzin, parafii i społeczeństw Najświętszemu Sercu Jezusa.

Skoro intronizacja jest oddaniem się rodzin Bożemu Sercu, zaproszeniem Jezusa i obwołaniem Go Królem i Panem naszych serc oraz całego społeczeństwa, to akt ten musi poprzedzać ewangelizacja całego społeczeństwa. Rozpocznie się ona od rodziny, która jest podstawową komórką życia społecznego.

Ojciec Mateo bardzo mocno podkreślał, że to właśnie rodzina jest źródłem życia wszelkiej społeczności i narodów. Ona jest stimulatorem, wychowawcą i stróżem wszelkich wartości moralno-religijnych oraz patriotycznych¹⁹.

Głoszenie misji intronizacyjnych wymaga pełnego zaangażowania tak ze strony kapłana, jak i wiernych. Misje te mają prowadzić do poświęcenia się Sercu Bożemu. Akt ten wymaga nawrócenia,

¹⁸ Z. Zagórski, *Pragnę. Modlitewnik czcicieli Najśw. Serca Pana Jezusa*, Kraków 2004, s. 13.

¹⁹ Por. M. Crawley, *Intronizacja Najświętszego Serca Pana Jezusa*, Poznań 1948, s. 75-78.

pogłębienia wiary oraz odnowy życia moralnego. Tej metanoi powinni dokonać wszystkie rodziny, a poprzez nie cała parafia.

W przepowiadaniu misji intronizacyjnych trzeba brać pod uwagę motyw pogłębienia wiary, który jest istotą wszystkich misji. Motyw nawrócenia, do którego misje mają prowadzić.

Należy także brać pod uwagę zalecenia współczesnej teorii homiletycznej. W dobie posoborowej kerygmat misyjny winien być zorientowany biblijnie, eklezjalnie, chrystocentrycznie, sakramentalno-liturgicznie, eklezjalnie i egzystencjalnie²⁰. Tymi wymogami winni więc się kierować misjonarze głoszący misje intronizacyjne.

Układ intronizacji opracowany przez naszych misjonarzy²¹ zawiera szczegółowy układ nabożeństw misyjnych, sugestie tematów, jakie należy podejmować w czasie głoszenia misji. Okazuje się, że w każdym dniu misji i w każdym poszczególnym nabożeństwie można zastosować kryteria, które proponuje współczesna homiletyka.

Także podczas nauki i spotkań stanowych, codziennie wpisanych w harmonogram tych misji, można i należy realizować program nawrócenia, pogłębienia wiary i wprowadzić te elementy, które współcześnie muszą być uwzględnione w przepowiadaniu.

Szczytem, do którego zmierza przepowiadanie w czasie misji intronizacyjnych, jest piątkowe nabożeństwo oddania parafii i rodzin Najświętszemu Sercu Jezusa.

W czasie nabożeństwa intronizacyjnego wierni muszą usłyszeć przede wszystkim o Miłości, która jest darem Serca Jezusowego. Dar ten musi być zauważony, doceniony i odwzajemniony. Dlatego ważne jest, by mówić także o zobowiązaniach i konsekwencji w życiu wiary, jaka płynie z faktu oddania się Bożemu Sercu.

²⁰ Por. A. Lewek, *Współczesna odnowa kaznodziejstwa*, Warszawa 1980.

²¹ Por. *Vademecum Misjonarza Księży Sercanów*, Warszawa 1995.

Konsekwencja ta musi być widoczna w gorliwości religijnej w rodzinach i w całej parafii, a także dalej, poprzez parafie w całym społeczeństwie.

Wszystkie te wątki i elementy należy poruszać przez cały czas trwania misji intronizacyjnych.

Przepowiadanie musi być skierowane na rodzinę, nie tylko będącą podstawową komórką życia społecznego, ale i domowym Kościołem, w którym doświadcza się Miłości Bożej i odpowiada się na nią miłością skierowaną ku drugiemu człowiekowi. Dlatego też tak jest ułożony program poszczególnych dni misji intronizacyjnych, by można było mówić do dorosłych, do dzieci i do młodzieży. By można było ukazać na naukach stanowych piękno powołania i obowiązki rodziców, dzieci i młodzieży. Treść przepowiadania nieustannie musi nawiązywać do źródła, jakim jest Miłość Boga do człowieka, wieczny plan Boga, który jest Miłością.

Jest miejsce, by przekazać słowa nadziei na wychowanie najmłodszego pokolenia w wierności przyrzeczeniom, które składali rodzice w czasie chrztu dzieci.

Jest czas, by wlać słowa nadziei w serca ludzi chorych i cierpiących i ukazać im moc sakramentu namaszczenia.

Przełomowym momentem misji jest przepowiadanie o sakramencie pokuty i pojednania w duchu prześlągania za grzechy osobiste i społeczne. Ukazanie tego sakramentu jako znaku Miłosierdzia Bożego, które wypływa na żałujących z Serca Jezusowego.

Miłość Zmartwychwstałego musi być ukazana w dniu przeznaczonym dla zmarłych, którzy przeszli już do domu Ojca. Miłość płynącą z sakramentu małżeństwa należy przypominać w dniu odnowienia przysięgi małżeńskiej.

Parafia i poszczególni wierni przygotowani dzięki misjom mogą w sposób odpowiedzialny intronizować Jezusa w swoich sercach, rodzinach i w swej parafii, a tym samym w społeczeństwie.

Cała struktura misji służy temu, aby na jej zakończenie Serce Jezusa stało się sensem życia wszystkich wiernych.

W przepowiadaniu w dniu intronizacji należy głosić prawdę, a zarazem współczesną teologię i kult Najświętszego Serca Jezusowego. Dobrze rozumiany kult to uwielbienie Miłości Bożej i otwarcie się na przyjęcie wszelkich konsekwencji wpływających z zawierzenia Miłości Boga. W dobie posoborowej mocno podkreślaną konsekwencją jest otwarcie się na drugiego człowieka, inaczej – tworzenie cywilizacji miłości. Budują ją ludzie z jednej strony poświęceni i oddani miłości, a z drugiej gotowi do ekspiacji oraz wynagrodzenia za zło i grzech, który jest zaprzeczeniem miłości.

Im więcej we współczesnym świecie niesprawiedliwości i podziałów, tym bardziej potrzebna jest miłość, która łączy, jednoczy i buduje oraz wprowadza ład między wspólnotami, grupami i narodami.

Należy też w czasie intronizacji mocno podkreślać, że prawdziwa cześć i oddanie się Sercu Jezusowemu wiąże się z obowiązkiem usuwania wszelkiego zła moralnego z życia ludzkiego w rodzinie, parafii oraz społeczeństwie.

W przygotowaniach do posługi kaznodziejskiej w czasie misji intronizacyjnych należy po pierwsze bazować na teologii i kulcie Serca Jezusowego, o których była mowa już wcześniej, w pierwszych rozdziałach niniejszego artykułu.

Koniecznie należy się zapoznać z literaturą dotyczącą przepowiadania okolicznościowego. Misje święte obejmują bowiem swoim oddziaływaniem poszczególne stany. Głosi się słowo Boże dzieciom, młodzieży, rodzicom, chorym... Okolicznościowa literatura wskaże nam, w jaki sposób przemawiać do poszczególnych grup słuchaczy²².

²² Na temat misji pisali: ks. M. Brzozowski, o. G. Siwek.

W czasie misji są także organizowane nabożeństwa, podczas których głosi się słowo Boże. Literatura okolicznościowa podpowie nam, jak głosić do rodziców w czasie błogosławienia dzieci, jak głosić do małżonków i rodzin podczas odmawiania małżeńskiej przysięgi czy błogosławienia rodzin, wreszcie jak głosić kazania o tematyce eschatologicznej czy przebiegającej, gdy program misji tego wymaga.

W dzisiejszej literaturze homiletycznej jest wiele opracowań na temat przepowiadania do dzieci, młodzieży, z których należy korzystać, bo wskazują, jak trafić z orędziem Jezusa do człowieka współczesnego. Są także zbiory kazań skierowanych do chorych, są pokutne, bazujące na tematyce sakramentu pojednania. Wiele materiałów i homilii pogrzebowych uwypukla tematykę nadziei i zmartwychwstania. Także dogłębnie została opracowana homilia sakramentu małżeństwa i chrztu – do wykorzystania przy najmłodszych dzieciach i przy odnowieniu przysięgi małżeńskiej.

Wszystkie te treści i tematy można znaleźć w opracowaniach książkowych oraz je wykorzystać. Literatura ściśle dotycząca kultu Serca Jezusowego jest podana w *Dodatk*u.

Zawsze jednak głoszenie okolicznościowe musi być ukierunkowane na ten priorytet, jakim jest intronizacja i to, co wynika z jej istoty.

Dodatek

Wybrana literatura i materiały homiletyczne na temat przepowiadania o Najświętszym Sercu Jezusa:

Bielecki S., *Twemu Sercu cześć składamy. Homilie dla dzieci na pierwsze piątki miesiąca*, Kraków 2004.

Czaja A., *Oto Serce. Rozważania o Bożym Sercu*, Kraków 1999.

- Dąbek T., *Sercu Jezusa i Jego Matce. Homilie i modlitwy powszechnie na pierwsze piątki i soboty miesiąca*, Kraków 2004.
- Gaweł J., *Liczy się miłość. W nurcie nauczania Jana Pawła II o Bożym Sercu*, Kraków 2000.
- Gaweł J., *Serce Jezusa dobroci i miłości pełne*, Częstochowa 2002.
- Gaweł J., *Sylwetka czciciela Serca Jezusowego*, Kraków 2004.
- Ledóchowska U., *O naśladowaniu cnót Serca Jezusowego. Dziewięć pierwszych piątków miesiąca ze św. Urszulą Ledóchowską*, Częstochowa 2005.
- Ledóchowska U., *Serce Jezusa zwyciężyło świat. Rozważania do litanii do Serca Jezusowego*, Poznań 2003.
- Pelczar J., *Wpatrzeni w Serce Jezusa. Dziewięć pierwszych piątków miesiąca ze św. Józefem Sebastianem Pelczarem*, Częstochowa 2004.
- Pietraszko J., bp., *Otwarte Chrystusowe Serce: medytacje pierwszopiątkowe*, Kraków 2001.
- Pietrzak W., *Pierwszopiątkowe homilie o Najświętszym Sercu Jezusa*, Tarnów 2003.
- Pietrzyk K., *Charyzmatyczni czciciele Najświętszego Sakramentu i Bożego Serca. Czytania na miesiąc czerwiec*, Warszawa 1989.
- *Serce Jezusa dobroci i miłości pełne. Rozważania na miesiąc czerwiec*, Kraków 1999.
- *Serce Jezusa wszelkiej chwały najgodniejsze. Czytanki na miesiąc czerwiec*, Warszawa 1993.
- *Serce Jezusa źródło życia i świętości. Czytania czerwcowe na temat litanii do Najświętszego Serca Pana Jezusa*, 1988.
- Romaniuk K., bp., *Litania do Najświętszego Serca Jezusa biblijnie odczytana, krótkie rozważania na nabożeństwa czerwcowe*, Ząbki 2003.
- Serce Dobrego Pasterza. Homilie o Bożym Sercu*, red. J. Gaweł, Kraków 2004.

Szarwark T., *Rozważania czerwcowe, litania do Imienia Jezus*, Kraków 1999.

Szarwark T., *Rozważania czerwcowe, litania do Serca Pana Jezusa*, Kraków 1998.

Twardowski J., *Kilka myśli o Sercu Pana Jezusa*, Poznań 2002.

Tymoteusz ks., *Zamyślenia serdeczne*, Kraków 2006.